

PROF.DR.HAYDAR (İZZET) FURGAÇ

HAYATI ve ESERLERİ

Prof.Dr.Haydar FURGAÇ son Osmanlı Sadrazamlarından Müşir Ahmet İzzet Paşa'nın dört evladının en küçük çocuğu olarak **16 Nisan 1919 yılında** İstanbul'da **doğmuştur**. İlk ve Orta öğreniminin çoğu Saint Joseph Lisesi'nde geçmiş, 1936'da Saint Michel'den mezun olmuştur. Daha sonra Üniversite tahsili için Lausanne (Lozan) Üniversitesi Ecole des sciences politiques'de 1941'de tamamlamıştır. Okurken matematik kursları almıştır.

Yurda dönüşte bir müddet özel bir kuruluşta çalıştıktan sonra 1949 yılında İstanbul İktisat Fakültesinde Asistan olarak çalışmaya başlamış, 1950 yılında "Harp Masraflarının İktisadi Tesirleri" adlı teziyle doktor olmuştur.

1951–53 yılları arasında yabancı uzman olarak Roma üniversitesine davet edilen FURGAÇ, Roma Üniversitesi Profesörlerinden GINI ve CASTELLANO ile beraber çalışmıştır.

1953 yılında "İki Kemmi Vasıf Arasındaki İstatistik Münasebetin Ölçülmesi" teziyle doçentliğe yükseltilmiştir.

1956 – 1958 yılları arasında iki yıl müddetle Paris'te UNESCO'da istatistik müşaviri olarak vazife almıştır.

1960 yılında profesör olmuştur.

1962 – 1965 yılları arasında üst üste iki devre İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Dekanlığına seçilmiştir.

1962 yılında İktisat Fakültesi giriş sınavlarını ilk olarak elektronik ortamda yapmış ve diğer fakültelerin giriş sınavından daha sonra olasına rağmen sonuçlar daha önce ilan edilmişti.

Ayrıca 1964 yılında Ankara, İstanbul ve Ege Üniversitelerinin başlangıçta sırayla yürüteceği Üniversitelerarası Giriş İmtihanlarında Komisyon Başkanı olarak görev yapmıştır.

1964-66 yılları arasında Ankara Üniversitesinin yönettiği **Üniversitelerarası Giriş İmtihani (ÜGi) Merkezi Sistemi'ni**, "Elektronik Hesap Merkezi"nde İstanbul temsilciliği olarak, 1966'dan itibaren tamamen İstanbul Üniversitesinin uhdesinde olarak hatasız, soru çalınma riski olmadan, neticelerin çabuk şekilde elektronik olarak alınabildiği bir sınav ve özverili bir gayretle titizlikle yürüttüğü için, bu çalışma kendisinin pratik alanda en çok anılması gereken bir başarısı olmuştur.

ÜGi'yi selamete yürütmesi sayesinde imtihana dahil olan kuruluş ve öğrenci sayısı devamlı artış göstermiştir. 1966 yılında Üniversitelerarası Giriş İmtihanının yöneticiliğini devraldığı imtihana giren öğrenci sayısı 40 bin 766 ve imtihan sonuçlarına göre öğrenci alan kuruluşlar Ankara, Atatürk, Ege, İstanbul ve Karadeniz Teknik Üniversitesi ile 2 adet yüksek okul olmak üzere 7 kuruluş iken, 1973 Temmuz'unda imtihanlara girecek sayı 117 bin 932 ve imtihan sonuçlarına göre öğrenci alan kuruluş sayısı da 23'e, yani 7 senede her ikisi de yaklaşık 3 katına çıkmıştır.

ÜGi'nin ilmi değerlendirilmesi için istatistik sonuçlarını uzun mesai ve programlar hazırlayarak verirdi. Bu meyanda Doç.Dr.Merih TEZİÇ'in "Bölge, il ve liselerarası denge açısından Üniversite Giriş Sınavlarının varyans analiz metodu ile incelenmesi" adlı çalışması ile MEB'na, öğrencilerin liselere göre başarı durumlarını gösteren cetveller göndermesi anılabilir.

1970 yılında İ.Ü.İktisat Fakültesinde İstatistik ve Matematik Kürsüsü'nü kurmuştur. Bu kürsüde Ekonomi ve İşletme alanında, Elektronik Hesap Merkezinde program yapan yüksek lisans programı hayali vefatından sonra bu kürsüye verilmiştir.

1972 yılında bir üçüncü devre için İ.Ü.İktisat Fakültesi Dekanlığına getirilmiştir. Dekan olmadığı dönemlerde de Fakülteyi sürekli olarak Üniversite Senatosunda temsil etmiştir.

28 Nisan 1973 cumartesi günü ani bir kalp krizi neticesinde **vefat etmiş** ve 30 Nisan'da defnedilmiştir.

Vefatının ardından, merkezin adı "İktisat Fakültesi Haydar FURGAÇ Hesap Merkezi" olarak değiştirilmiştir. Daha sonra Rektörlüğe bağlanan merkezin adı "İ.Ü.Bilgisayar Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi" olarak değiştirilmiştir.

ESERLERİ :

A. KİTAPLARI :

1. İki Kemmi Vasıf Arasındaki İstatistik Münasebetin Ölçüsü..... 1955 yılı Basımı.
2. Harb Masraflarının İktisadi Tesirleri 1954 yılı Basımı.
3. İstatistik Usulleri; İstatistiklerin Hazırlanması I; Rölöveler
İ.Ü.Yayın No:885 İktisat Fak.No: 114 147 sayfa..... 1960 yılı Basımı.
4. Demographie Et Sociologie İ.Ü.Yayını No:528 (İtalyanca)..... 1952 yılı Basımı
Roma Üniversitesi Prof.Carrado GINI 54 sayfa
5. Introduction a la statique F.A.O. yayınlarından (Fransızca)
77 Sahifelik 6 Fasıldan 18 – 77 sahifelik 4 fasıl Haydar FURGAÇ'a aittir... 1955 yılı basımı.
6. Sondaj Notları.
7. İstatistik
3 – 4ncü sönestre öğrencilerine verdiği ders notlarının bir kısmını da içeren bu kitabı hazırlamaktayken vefat etmiştir.
8. Teksir 80 sayfa İktisat Fakültesinde 7 - 8nci sönestre öđrencilerine
Verdiđi sondaj derslerinin teksir edilmiş ders notlarından oluşmaktadır.

B.ETÜDLERİ:

1. Hayat Pahalılığı ve Ücretlerine Tayini.1955 yılı basımı
Sosyal Siyaset Konferansları, Ayrı Bası 10 Sayfa
2. Büyük şehirlerin inkişafı ve İstikbali, Üniversite Haftası, Ayrı Bası 25 Sayfa....1955 yılı Basımı
3. Türkiye'de Nüfus Sayımlarında Hatalı Yaş beyanları 42 sayfa
İ.Ü.İktisat Fakültesi Mecmuası Cilt:19- Sayı:1-4 den Ayrı Bası..... 1960 yılı basımı.
1935 ve 55 yılları arasında memleketimizde yapılan 5 adet nüfus sayım neticelerinin istatistiksel tahlili.

C. TERCÜMELERİ:

1. Prof. Vittaro Catellano'nun eseri olan "İstatistik Analizi"ni 1955 yılı basımı
İtalyanca'dan **Tercüme** İ.Ü.İktisat Fakültesi Yayınlarından
Cilt I- 180 Sf. Cilt II – 210 sayfa

***F.A.O. : United Nations Food and Agricultural Organization**, Tarımsal bölgelerde yaşam standartlarını yükseltmeye yönelik araştırmalar yürütmek amacıyla teknik yardım sağlamak, tarım, ormancılık ve balıkçılık alanlarında üretkenliği geliştirmek ve pazarlama ağını genişletmek üzere 1945 yılında kurulan ve merkezi Roma olan Birleşmiş Milletler Örgütünün uzman kuruluşlarından biri.